

»Przegląd Zdrojowy«
wychodzi 1 i 15 każdego
miesiąca przez przeciąg
6 miesięcy.

Adres Redakcyi i Admini-
stracyi:
ulica Starowiślna l. 12.

Osobom i instytucjom pra-
gnącym pismo nasze otrzy-
mywać stale, będzie »Prze-
gląd Zdrojowy« rozsyłany
za cenę 5 koron w Galicyi
a 2 rs. w Ces. rosyjskiem
i Król. Polskiem za cały
rocznik z góry składaną.

PRZEGLĄD ZDROJOWY

Pismo poświęcone sprawom zdrojowisk
i miejsc klimatycznych krajowych.

REDAKTOR: DR. ZYGMUNT WĄSOWICZ.

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia za 1 wiersz peti-
towy lub jego miejsce 40 gr.
Nadesłane za wiersz garmon-
dem lub jego miejsce 1 kor.
Drobne ogłoszenia za wyraz
12 gr., najmniej 1 kor.
Ogłoszenia prócz admini-
stracyi przyjmują R. Mosse
i Hasenstein w Wiedniu.

Prenumeratę przyjmuje:
księgarnia A. Krzyżanow-
skiego w Krakowie oraz
księgarnie: Gebethner i
Wolff i E. Wende i Ska
w Warszawie.

Rękopisów nie zwraca się.

TREŚĆ. I. Wysowa, zakład zdrojowo-kąpielowy. — II. Streszczenia, sprawozdania, korespondencye. — III. Wiadomości bieżące. — Ogłoszenia. — Felieton.

I.

Wysowa

Zakład zdrojowo-kąpielowy.

Opisał Dr. Jan Ozga.

Na północnym stoku Karpat 525 m. n. p. m. w Galicyi zachodniej w powiecie gorlickim leży wieś Wysowa, otoczona z trzech stron górami, dochodzącymi 950 m. n. p. m., w obszernej, malowniczej dolinie rzeki Ropy, otwartej tylko na południe. O ile z zapisków historycznych wiadomo, to już w r. 1812 znana była Wysowa jako zdrojowisko, do którego mimo braku dobrej komunikacyi i urządzeń leczniczych, dążyli chorzy, wioząc z sobą często wanny i potrzebne urządzenia do kąpeli. Pierwsze łazienki zbudowano tu dopiero w roku 1868. Właściwy atoli rozwój zdrojowiska datuje się od r. 1882, w którym Wysowa otrzymała rozporządzeniem c. k. namiestnictwa przywileje zdrojowiska kąpielowego i prawo eksportu wód, a obecna właścicielka zakładu (p. Landau) nie szczędząc kosztów poczyniła to wszystko, co przybywającym kuracjuszom zapewnia wszelkie wygody, a i dotąd wprowadza coraz to nowe ulepszenia.

Sam zakład znajduje się w odległości 300 metr. od drogi dojazdowej wśród kilkumorgowego szpilkowego parku, opierającego się z jednej strony o stoki gór, pokrytych gęstym lasem, z dwóch zaś stron oblanego górską rzeczką Ropianką. Park przerywają piękne, szerokie aleje, zaopatrzone wielką ilością wygodnych ławeczek i zdobią liczne gazony. Wśród parku wznoszą się piękne wille zakładowe i prywatne o 100 przeszło pokojach z wygodnym urządzeniem, łazienki o 30 gabinetach, budynek restauracyjny, a na południowej pochyłości parku mieszczą się wszystkie źródła, ujęte w kamienne cembrzyny, należycie zabezpieczone od opadów atmosferycznych. Deptak kryty, o 17 m. długości a 10 szerokości służy do przechadzek w czasie niepogody.

Klimat Wysowej, dzięki jej położeniu i otoczeniu górami jest łagodny, wolny od nagłych zmian. Powietrze świeże, czyste, nie zawiera pyłu, drażniącego drogi oddechowe, przepętnione jest z powodu obecności rozległych lasów szpilkowych ozonem i wonnemi lotnemi substancjami, przezco działa orzeźwiająco i sprowadza przyjemne podniecenie. Ciężkość powietrza, której średnia wynosi w czerwcu 16,5, w lipcu 19,5, w sierpniu 18,5, we wrześniu 16,5 jest dość wysoka, spadki zaś wieczorne nieznaczne, stąd i wieczory są ciepłe. Z powodu odpowiedniego ugrupowania gór, otaczających Wysowę kierunek wiatru jest prawie wyłącznie południowo-wschodni lub zachodni, a do rzadkości należą wiatry, po zachodzie słońca wiejące. Brak więc wieczornych wiatrów i nieznaczny spadek wieczornej ciepłoty sprawiają, że chorzy mogą do późna przebywać na wolnym powietrzu.

Obok doskonałego klimatu mają wysokie znaczenie — jako środki lecznicze — również i źródła mineralne. Wiadomo z historyi, że już w czasach starożytnych uważano źródła mineralne za „źródła życia“. Do Gangesu, zwanego świętą rzeką, udawało się tysiące ludzi, by przez zmywanie ciała zaczerpnąć siły i mocy. A ileżto legend krąży wśród ludu naszego o cudownem działaniu źródeł cudownych! Kraj nasz szczególnie wyposażony jest przez naturę w źródła mineralne, a zwłaszcza Wysowa, która ich posiada aż siedm, o różnorodnym składzie chemicznym. Obfitość składników chemicznych w źródłach wysowskich sprawia, że zajmują one szczególne stanowisko pod względem balneologicznym i że zakres stosowania tych wód jest bardzo rozległy. Według rozbioru chemicznego wody wysowskie należą do trzech działów wód mineralnych. Źdroje „Słony“ i „Olga“ są to szczawy słono-bromo-jodowo-żelaziste; źródła „Rudolf“, „Bronisław“, „Wanda“ i „Karol“ są szczawami alkaliczno-żelazistemi, zaś źródło „Józef“ szczawą alkaliczną, zwaną polskim Gieshüblerem. Na szczególną uwagę zasługuje źródło „Słony“, nazwany przez dra Lutostańskiego perłą wód. Przez zawartość bowiem chlorku sodowego,

W interesie własnego zdrowia

powinien każdy żądać wszędzie tylko

Tutek cygaretowych z fabryki Rudolfa Herliczki w Krakowie

Ostrzega się przed licznymi naśladownictwami!

Wzory i cenniki wysyła fabryka darmo i opłatnie.

jodku i bromku potasowego, dwuwęglanu żelazawego, wielkiej ilości dwuwęglanów alkalicznych i wolnego bezwodnika węglowego i przez stosunek tych składników do siebie przewyższa obce wody jak Kreuznach, Hall, Königsdorff i umożliwia obszerne jego zastosowanie. Z czterech szcaw alkaliczno-żelazistych wyróżnia się źródło „Bronisław“, posiadające największą ilość żelaza niemal z wszystkich wód krajowych, bo tylko woda żegiestowska dorównywuje mu pod tym względem. W porównaniu ze źródłami krynickimi posiadają wody wysowskie niemal taką samą ilość bezwodnika węglowego. Źródła wysowskie są tak obfite, że nadmiar wody odprowadzony bywa do zbiorników i służy do przyrządzania kąpieli mineralnych słonych i żelaznych. Stosownie do poleceń lekarza dodawać można do kąpieli odwaru z igliwia, sól rabezańską i t. p., a nadto przepływająca obok zakładu rzeczka dostarcza kąpieli rzecznych, których ciepłota przeciętnie wynosi 17° R. Z innych środków leczniczych wymienić należy wyrabiany na miejscu pod kontrolą lekarza kefir i żentyce.

Wody wysowskie bywają używane w następujących wypadkach:

W chorobach narządu oddechowego: początkowa gruźlica płuc, przewlekłe nieżyty oskrzeli, wysięki opłucnej i t. d.;

w chorobach narządu trawienia: nieżyty żołądka i jelit, kamienie żółciowe;

w chorobach narządu moczowego, w nerwicach czynnościowych i ogólnych, w żółtaczach, po przebytej kile, w długotrwałej zimnicy i w chorobach kobiecych, w których działanie wód wysowskich przewyższa działanie innych wód krajowych.

Dla uprzyjemnienia pobytu gościom w zakładzie przygrywa dwa razy dziennie muzyka zakładowa, nadto odbywają się często zebrania towarzyskie, połączone z tańcami. Wielce przyjemną rozrywką są także wycieczki w pobliskie góry, z których rozciągają się przed widzem wspaniałe widoki. Do wycieczek najbardziej ulubionych, a dalszych należą: 1. wycieczka do Huty, osady odległej 3 km. od zakładu, do której prowadzi droga brzegiem górskiego strumyka; 2. wycieczka do Czgiełki na Węgrzech, 5 km. od zakładu; 3. wycieczka do Zborowa, gdzie znajdują się wspaniałe ruiny zamku Rakoczego; 4. do Bardyowa (Węgry), 2½ godziny drogi od Wysowy; 5. do Krynicy i t. d.

Sezon rozpoczyna się w czerwcu i trwa do końca września, a najprzyjemniejszy czas pobytu w lipcu i w sierpniu. Mieszkania zakładowe w cenie od 28 do 36 koron miesięcznie, we wsi znacznie tańsze. Taksa zdrojowa od osoby 6 koron. Kąpiel pełna I klasy 1 kor. 20 hal.; II klasy 80 hal. Całodzienne utrzymanie w restauracji 2 korony. Poczta i apteka w zakładzie.

Do Wysowy prowadzą drogi: z Krakowa koleją przez Tarnów do Grybowa, lub przez Stróżę i Zagórzany do Gorlic. Ze Lwowa przez Tarnów do Grybowa lub przez Stryj, Zagórzany do Gorlic. Z Grybowa 3 godziny, z Gorlic zaś 4 godziny drogą kołową do zakładu, do którego prowadzi rządowy gościniec wśród nadzwyczaj malowniczej okolicy brzegiem górskiej rzeki. Z Grybowa za jazdę powozem płaci się 10 kor., z Gorlic zaś 12 kor.; wózki po 8 i 5 kor.

II.

Streszczenia, sprawozdania, korespondencje.

(M.) Stosunek lekarza miejscowego w zakładzie leczniczym do lekarza domowego pacjenta. („Krytyka lekarska 1902).

(Dokończenie).

Z chwilą przyjazdu pacjenta do uzdrowiska, leceniem zając się powinien lekarz miejscowy, kierując się o ile możności wskazówkami lekarza stale leczącego, nie trzymając się koniecznie niewolniczo wskazówek lekarza stałego. Te wskazówki powinny mu jedynie służyć jako drogowskaz, a znając lepiej działanie czynników leczniczych miejscowych, lekarz w uzdrowisku ma prawo i obowiązek, uwzględniając wskazówki dane mu przez lekarza stałego, modyfikować i uzupełniać sposób leczenia tak, jak mu jego wiadomości i doświadczenie wskazują. Główniej zaś, zasadniczej metody leczenia, proponowanej przez lekarza domowego, zmieniać, a tembardziej krytykować wobec pacjenta, nie powinien, bez względu na to, iż posiada w swoim rozporządzeniu środki ogólne i specjalne (w każdym uzdrowisku), którymi lekarz w stałej siedzibie chorego rozporządzać nie może. Postępując w inny sposób, podkopuje tak niezbędną dla pomyślnych wyników leczenia zaufanie pacjenta nie tylko do stałego jego lekarza, ale i do całej medycyny. Zapewne, niekiedy lekarz w zdrojowisku zmuszony jest zmienić dla tych, lub owych względów proponowany przez lekarza stałego i rozpoczęty już sposób leczenia, ale uczynić to powinien w sposób delikatny, nie podkopujący zaufania pacjenta do lekarza stałego, ani obrażający. Bardzo by źle postąpił lekarz w uzdrowisku, gdyby, widząc, że proponowany sposób leczenia nie działa pomyślnie na pacjenta, albo nawet, że szkodzić mu zaczyna, nie zmienił zaleconej metody leczniczej na inną, która by mu się w danej chwili wydawała odpowiedniejszą. Zresztą, ponieważ stan pacjenta podczas pobytu w uzdrowisku zmieniać się może, ponieważ przez ten czas wystąpić mogą jakieś nieprzewidziane powikłania choroby, przeto lekarz krępować się nie powinien bezwzględnie sposobem leczenia, zaleconym przez lekarza stałego, może w danym razie leczenie to zmodyfikować, zastosować inne dodatkowe metody lecznicze i środki lekarskie, jakie uzna za potrzebne.

Na tem rola lekarza w uzdrowisku kończyć się powinna. Z chwilą opuszczenia zakładu powinien pacjent przejść, o ile tego zachodzi potrzeba, pod opiekę lekarza stałego. Co najwyżej, opuszczającemu uzdrowisko pacjentowi lekarz miejscowy może dać list do lekarza stałego, w którym może poczynić uwagi nad wpływem i wynikiem leczenia, a nawet za złe mu tego nikt nie weźmie, jeżeli w ten sposób uczyni pewne uzasadnione uwagi i propozycje co do natury choroby i ewentualnego dalszego leczenia. W tem nie będzie nic zdrożnego, nie, co by mogło starszego lekarza obrazić, a przeciwnie taka wymiana zdań i poglądów może być bardzo pożyteczną i dla pacjenta i dla stałego jego lekarza. Zdarzyć się bowiem może, że przy zmienionych warunkach, w innym otoczeniu, przy stosowaniu niezwykłych środków i metod leczenia, coś takiego w organizmie lub w przebiegu choroby się okaże, co dla dalszego leczenia może mieć

**Magazyn Mód St. Zamoyskiej
w Krakowie, Sukiennice 19~**

poleca **kapelusze** damskie
na każdy sezon.

Modele paryskie.

wielkie znaczenie. O tem zaś dowiedzieć się powinien lekarz stały jedynie tylko od lekarza, który w uzdrowisku pacyenta obserwował.

Przeciwnie, uznaje autor za sposób postępowania nieetyczny, szkodliwy zarówno dla pacyenta, jak i dla stanu lekarskiego, jeżeli lekarz zakładu, dając odjeżdżającemu pacjentowi rady i przepisy nie tylko na czas najbliższy, ale niemal na rok cały, jak to się niestety, dość często zdarza. Takie postępowanie jest i nieracjonalne i wkracza w atrybucyę lekarza stałego. Gdyby bowiem nawet przepisy te nie miały zaszkodzić pacjentowi — chociaż tego z góry przewidzieć nie można, bo trudno o tem wiedzieć, czy rada, w danej chwili udzielona, może być pożyteczną dla pacyenta po upływie kilku miesięcy — to w każdym razie ten sposób postępowania w bardzo przykrem położeniu stawia lekarza, stale leczącego pacyenta. Pojąć trudno, jakimi motywami kieruje się w takim razie lekarz. Przecież powinien on o tem wiedzieć, że pacjent z porady lekarza stałego udał się pod jego opiekę na czas ograniczony, t. j. na czas pobytu w miejscowości leczniczej, że on nadal pacyenta tego obserwować nie będzie, że po powrocie do domu uda się pacjent po wskazówki do swego zwykłego lekarza. A ten lekarz domowy, mając sobie przedstawione przepisy, dane pacjentowi przez lekarza w uzdrowisku, doprawdy nie wie, co z tymi przepisami po-

cząć. Jeżeli pozwoli na ich stosowanie, to nie zawsze będzie w zgodzie ze swoim sumieniem, jeżeli uzna za stosowne je odrzucić, to skompromituje kolegę i narazić się może na niestychanie przykry zarzut zarozumiałości i nieżyczliwości dla pacyenta. W najlepszym razie lekarz może się zgodzić na środki, na czas najbliższy przeznaczone, chociaż i te środki należało nie wprost przepisać pacjentowi, lecz zaproponować je stałemu jego lekarzowi. Nie idzie tu właściwie o ten przepisany środek, najczęściej dość niewinny, ale o sam fakt przepisania tego środka; fakt ten musi urazić lekarza, który okazawszy zaufanie i życzliwość dla kolegi, praktykującego w uzdrowisku, bynajmniej na to nie zasługuje. Przepisywanie zaś leczenia na czas dłuższy i to nieraz środkami dość energicznymi, bez możliwości kontrolowania działania tych środków, jest czynem arcygnanym i wobec pacyenta i wobec lekarza stale leczącego.

Lekarz w uzdrowisku ma tak rozległe pole działania, tyle dobrego może zrobić dla wszystkich i dla

każdego z osobna pacyenta podczas pobytu ich w uzdrowisku, że na tem powinien ograniczyć swoją działalność. Czyniąc tak, najsumienniejszy swój obowiązek wypełni i nie da nigdy powodu do jakiegokolwiek nieporozumienia z lekarzem, który swego pacyenta czasowej jego opiece powierzył — a na tem zyska nie tylko powaga naszego stanu lekarskiego, ale i zdrowie pacyenta, o co nam przedewszystkiem chodzić powinno. (An.)

Krynica, 15 lipca 1903.

Początek głównego sezonu niezbyt wyraźnie się zaznaczył pod względem frekwencji; o ile bowiem pod koniec czerwca napływ gości kąpielowych w porównaniu z latami poprzednimi większym był nawet o kilkaset osób, to z powodu ciągłych deszczów i wylewów w kraju ruch ten trochę osłabł i dzisiaj Krynica z utęsknieniem oczekuje gości — przedewszystkiem z Król. Polskiego, skąd — jak do tego czasu — mniej osób, niż zwykle przybyło. Krynica cieszy się tak dobrą opinią w świecie lekarskim i w szerokich kołach publiczności, że nie ma zupełnie obawy, aby sezon tegoroczny gorzej dopisał, niż poprzednie i po 15-tym lipca, w którym to czasie rozpoczynają się ferye szkolne we wschodniej Galicyi, ruch kąpielowy nor-

C k. Zakład wodolecznicy w Krynicy.

malnym torem zapewne popłynie.

Jeżeli już zaczęliśmy mówić o frekwencji, to trzeba podnieść i to, że z wybitnych osobistości i znanych ogółowi polskiemu bawi dotąd tylko p. Adam Krechowicki, a pp. Götzwie z Okocima — jak co roku — godnie reprezentują nasz przemysł. Razi natomiast wprost brak na liście gości nazwisk naszych rodów arystokratycznych, które jeszcze widocznie nie dowierzają naszym krajowym zdrojowiskom i wolą zdrowie szukać u obcych.

Od 7-go lipca daje w tutejszym teatrze przedstawienia Towarzystwo artystów sceny lwowskiej pod dyrekcją p. T. Pawlikowskiego, co naturalnie przyczynia się znakomicie do uświetnienia głównego sezonu. Należy to poczytać za zasługę komisji zdrojowej, która w zrozumieniu należytem swych zobowiązań wobec gości kąpielowych, postarała się dla nich o rozrywkę duchową tak pierwszorzędnej miary. Nazwiska artystów jak: Bednarzewska, Kamiński, Chmieliński, Solscy, Feldman, Gościńska, Morska, Kwiatkiewicz, Nowacki

CENTRALNE OGRZEWANIA i WENTYLACYE wszelkich systemów

WODOCIĄGI i KANALIZACYE

Łazienki klozety, łaźnie, mechaniczne pralnie i susznie, oświetlenia gazowe projektuje i wykonuje

Inż. Leonard Nitsch i Sp. Biuro techniczne. Zakład Instalac. KRAKÓW, ul. Kołujowa 18, parter.

Kosztorysy bezpłatnie. — Najlepsze referencye.

— są zbyt znane scenicznie — aby w tym przedmiocie potrzeba było rozpisywać się dłużej. Nie potrzeba również dodawać, że teatr p. Pawlikowskiego cieszy się zasłużonym uznaniem.

Na uwagę zasługuje fakt, że obywatele kryniccy zaczynają się nareszcie interesować przyszłą dzierżawą zdrojowiska przez Francuzów. Dzięki mianowicie inicjatywie Dra Kmietowicza rozpoczęły się obrady nad tem, czy nie byłoby możliwem przy pomocy posiadacza większych kapitałów — naturalnie Polaka — stworzyć Towarzystwo akcyjne polskie, któreby mogło pokusić się o dzierżawę naszego zdrojowiska, gdyby rząd okazywał rzeczywiste chęć wydzierżawienia Krynicy. Inicjator Dr. Kmietowicz, przypuszczam, akcyę tę poprowadzi energicznie, tem więcej, że pogłoski rozsiewane po Krynicy, jakoby panowie Francuzi już targu dobijali powinny być w tym wypadku dla tutejszych obywateli zachętą do wystąpienia z propozycją dzierżawy u odnośnych władz krynickich.

W świecie lekarskim — burza. Od paru lat niektórzy z lekarzy praktykujących tutaj ściągają do siebie przez płatnych faktorów nieoświecone tłumy leczących się w Krynicy chorych wyznania przeważnie mojżeszowego — ze szkodą i chorych samych i swoich kolegów, dla których podobne ubieganie się o praktykę pozostanie zawsze wstępną i nieuczciwą. Podobne teroryzowanie chorych uprawiać się ma również w niektórych willach, pensjonatach i hotelach. Publiczność kąpielowa, dla której fakty te przestały być już tajemnicą w interesie własnego zdrowia przeciwko tym nadużyciom winna sama wystąpić, namową faktorów nie dać się powodować — a w razie wywieranego nacisku w niektórych willach najlepiej zastąpić się poleceniem od swego ordynującego lekarza. W sprawie tej, po dokładnem poinformowaniu się w tutejszem Towarzystwie lekarskiem, w następnej korespondencji jeszcze głos zabiorę. (Notus).

Ciechocinek, dnia 8 lipca 1903.

Jednakże społeczeństwo nasze ma dużo poczucia solidarności. Nawoływania prasy warszawskiej do unikania badań niemieckich a popierania zdrojowisk krajowych, które tak co do urządzeń, jak i skutków leczniczych w niczem zagranicznym nie ustępują, odniosły widoczny skutek. Dziś w Ciechocinku zjazd jest tak liczny, jak żadnego dotychczas roku, ta lista wy-

kazuje przeszło o tysiąc osób więcej, niż roku przeszłego o tym samym czasie. Objaw to bardzo chwalebny i pocieszający.

Byłoby jednak bardzo do życzenia, aby ze strony zarządu zdrojowego postarano się o postawienie Ciechocinka pod względem urządzeń sanitarnych i uprzyjemnienia pobytu gościom na tej wysokości, na jakiej zagraniczne bady dziś znajdują się.

Wprawdzie zwiększono w tym roku wydawanie kąpeli gazowych, jednakże w obec innych braków, jak kanalizacyi i urządzenia chodników jest to postępek bardzo mały. A ilość gości zwiększa się i nie dziwnego, że żądają przynajmniej jakichś takich wygód i higieny.

Do postępu w urządzeniach higienicznych zaliczyć musimy bez zaprzeczenia oddanie wiceprezesowi wydziału przytułku sierot W. T. D. p. Łabuńskiego

nowo wybudowanego szpitalika dla sierot T. D. Szpitalik, postawiony w pewnem oddaleniu od ulicy, otoczony gęsto młodem sosnami, robi nadzwyczaj miłe wrażenie i przyczyni się niezawodnie do podniesienia zdrowotności u chorych dzieci. —

Urządzenie wewnętrzne, jak i rozmieszczenie budynków pomocniczych jest nadzwyczaj dobrze pomyślane, całość robi wrażenie bardzo dodatnie i z pewnością odpowie swemu celowi.

Rozrywek tego roku mało. Jedną z nich stanowią dobrze zgrana i

prowadzona orkiestra wojskowa, koncertująca w parku. Duchową rozrywkę mają kuracyusze w teatrze kaliskim, bardzo dobrze prowadzonym przez pana Myszkowskiego. Głównie odbywają się przedstawienia operowe i operetkowe, w których sam dyrektor obejmuje role komiczne z ogromnem powodzeniem. Poprzedziła go w tym kierunku sława z operetki lwowskiej, a sława ta znajduje zupełne uzasadnienie w dzisiejszych jego występach. Oprócz niego występuje pna Lenartowiczówna, sopranistka, p. Bronikowska, p. Gwiszerówna, panowie: Zakrzewski, Silvini, Szczawiński i inni. Ensemble podnoszą bardzo chóry, doskonale wyćwiczone. To też obok operetek widzimy także i opery jak Halka, Trubadur, Violetta i inne. Obok oper mamy jednakże również i dobrą komedię, w której prym wiodzą panie Rożańska i Szymańska, oraz p. Okornicki. (Dr.)

Willi pod »Berlema« w Krynicy.

Żądać
prosimy
słynnej

Podbipięty

dla **Diabetyków**, najlepszej
i najzdrowszej wódki na świecie
niesłodzonej

z Fabryki wódek w Tenczynku stacya Krzeszowice
ROMAN MARCZYNSKI.

III. Wiadomości bieżące.

Redakcja prosi uprzejmie Pp. Lekarzy zdrojowych i Szanowne Zarządy zdrojowe o udzielanie jej wiadomości, dotyczących spraw zdrojowisk i frekwencji pod adresem: **Dr. Z. Wąsowicz Krynica.**

Frekwencja w naszych zdrojowiskach.

W Krynicy do 1 lipca	2593 osób
W Szczawnicy do 20 czerwca	313 "
W Iwoniczu do 1 lipca	925 "
W Rabce do 20 czerwca	371 "
W Truskawcu do 16 czerwca	432 "

Frekwencja, jak widzimy z przytoczonych wyżej cyfr, w porównaniu z frekwencją roku zeszłego znacznie mniejsza. W jednej Krynicy do 1 lipca było więcej osób niż w roku poprzednim. Z powodu jednak ciągłych deszczów i wylewów w kraju ruch przyjezdnych w ostatnich dniach zmalał widocznie i w Krynicy. W zdrojowiskach Królestwa Polskiego ruch gości kąpielowych jest większy niż w latach poprzednich, a dotyczy to szczególnie Ciechocinka, który pod względem frekwencji przerósł już wszystkie zdrojowiska polskie. (Z. W.)

W Lubieniu rozpoczął się ruch kąpielowy w tym roku znacznie wcześniej niż w latach poprzednich. Sezon tegoroczny zapowiada się dobrze, poczynione bowiem inwestycje jako też zmienione warunki pobytu, który jest w tym roku znacznie tańszy, zachęcają do liczniejszego korzystania z znakomitych wód lubieńskich. W tym roku zaprowadzono w Lubieniu rodzaj pensjonatu dla robotników, w którym za małą opłatą otrzymują cały wikt, kąpiele i mieszkanie. Jest to prawdziwe dobrodziejstwo dla członków kas chorych, którzy nie byłoby w stanie inaczej korzystać z dobrodziejstwa leczenia kąpielowego w Lubieniu.

Warszawskie kolonie letnie. Po czterotygodniowym pobycie na wsi, powróciły już dzieci z 5-ciu kolonij, a mianowicie: dziewczynki z Ciechocinka i Wilhelmówki, chłopcy z Michałówki, Grzegorzewa i Zofiówki.

Do tych miejscowości świeże gromadki już wyprowadzono na sezon drugi.

Niestety, pogoda w sezonie pierwszym była nieprzychylna, dzieci zaledwie kilka razy mogły używać kąpeli, mimo to powracająca dziatwa ma wygląd wyborny, przybytek w ciężarze ciała nie jest niższy

od tego, jaki dzieci zwykle zdobywają na koloniach.

Wyjazd dzieci na letniska płatne już nastąpił. Wyprowadzono 150 chłopców do Zofiówki a 70 dziewcząt do Wilhelmówki: z chłopcami wyjechało 5 dozorców, z dziewczętami 4 dozoreczynie.

Na kilka dni przed wyjazdem dzieci objął naczelne kierownictwo obu letnisk starszy, doświadczony pedagog, p. Lisowski; lekarz jest na miejscu.

Podczas wyjazdu dzieci, na dworcu kolei petersburskiej było gwaro i wesoło. Chłopcy, przeważnie w czapkach mundurowych i szkolnych, nie posiadali się z radości. Gdy pociąg ruszał, ze wszystkich okien powiewały chustki, wybiegały różne okrzyki pożegnania ku rodzicom, zgromadzonym bardzo licznie na peronie.

Była pogoda posłużyła, to letniska płatne przyniosą niezmierną korzyść wystanej na wieś dziatwie.

Kolonia rymanowska. Na onegdaj odbytem posiedzeniu komitetu leczniczej kolonii wakacyjnej w Rymanowie, przyjeżdżając 60 chłopców i 60 dziewcząt, po dokładnem zbadaniu dokumentów. Podań było 135 o przyjęcie dziewcząt i około 120 o przyjęcie chłopców. Brak środków zmusił komitet do odrzucenia 130 przeszło podań. Wybrano najcięższe wypadki i z rodzin najuboższych i najbardziej obciążonych — reszcie musiano odmówić. Jeżeli jaki zakład zasługuje na gorące poparcie społeczeństwa, to bezsprzecznie kolonie lecznicze dla dzieci, w których skrofuły się powszechne, że społeczeństwo powinno najrychlej i najenergiczniej zająć się leczeniem dzieci. Niestety, za mało się o tej ważnej sprawie mówi i pisze, za mało się czyni. Gdyby ogół zdawał sobie

Aleja w Parku Krynickim.

sprawę z doniosłości leczenia skrofułów u dzieci i zgromadził stosowne środki, można by urządzać 4 sezony, z których korzystałoby 360 dzieci. Jeden sezon dzieci nieuczęszczających do szkoły od 1 czerwca do 15 lipca, drugi od 15 lipca do 1 września dla dzieci uczęszczających do szkoły i trzeci od 1 września, znowu dla dzieci nieuczęszczających do szkoły.

Może w przyszłości znajdą się dobroczyńcy, którzy tą intuycją zechcą się zaopiekować gorliwiej.

Letnisko w Hucie Korostowskiej. Towarzystwo pedagogiczne otworzyło i w tym roku pensjonat przy swej kolonii wakacyjnej dla chłopców w Hucie korostowskiej. Pensjonat i kolonia mieszczą się w wspaniałym budynku piętrowym. Budynek zbudowany dla tych celów, składa się z 26 pokoi, z których pokoje na dole przeznaczone są na pomieszczenie kolonistów, a pokoje na piętrze na pensjonat.

KEFIR

Mleko dla niemowląt

Analizy pokarmów,

wody, powietrza itp.

Zakład Kefirowy i Pracownia Hygieniczna

¹⁰ Mag.

K. Życkiego

Warszawa Chmielna 15.

Ciechocinek.

Dodać należy, że budynek po piętro jest murowany, powyżej ze względów zdrowotnych drewniany, z pruskiemi, bielonemi ścianami. W dolnej części przypiera do budynku wielka weranda, na piętrze są balkony. Kuchnia i pięć pokoi dla służby mieszczą się w osobnym budynku. Wielka sala służy do zebrań i zabaw. Wskutek rozkładu budynku koloniści nie pozostają w żadnej styczności z gośćmi, zamieszkującymi pokoje na piętrze.

Okolice prześliczna, słoneczna, przeszło 800 m. ponad powierzchnią morza położona, zasłonięta od wiatrów, otoczona górami i lasami szpilkowymi, z rzeką już przy kolonii płynącą, a oddalona tylko o godzinę jazdy od Skolego, a 4 godziny od Lwowa, nadaje się pod każdym względem na letnie schronisko dla szukających odpoczynku i wytchnienia. Ceny pokoi wynoszą za czas od 10 lipca po koniec sierpnia (7 tygodni) od 45 do 70 koron (zależnie od wielkości i położenia pokoju. Całkowite dzienne utrzymanie, składające się z śniadania, drugiego śniadania, obiadu z czterech dań, podwieczorku i kolacji, wynosi od osoby 3 korony. Rodziny otrzymują zniżkę wedle umowy. Kuchnia smaczna, towary najpierwszej jakości, potrawy na świeżem maśle; przyrządzane, usługa skrzętna. Dla wygody gości Zarząd utrzymuje i odnajmuje tarantas na 4 osoby za niską opłatą. Lekarz i apteka w Skolem. Przedsiębiorstwo to nie jest obliczone na zyski, a skromny dochód obraca Towarzystwo na cele kolonii.

Blizszych wyjaśnień udziela codziennie kierownik kolonii i pensjonatu p. Michał Mucha w biurze Towarzystwa pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17, we Lwowie.

Z Ojcowa donoszą: Stałe koncerty orkiestry w parku już się rozpoczęły. Orkiestra przygrywa codziennie od godziny 5-tej popołudniu.

Najem mieszkań letnich idzie żwawo. Kilkanaście zajęto już głównie w domach włościańskich. Mieszkania są tańsze i na krańcach doliny bardziej poszukiwane.

W willi Reduta, obok mleczarni dworskiej, pani Czajkowska otworzyła pensjonat prywatny, po cenach umiarkowanych, ze stołowaniem.

Restauracye: w hotelu „pod Łokietkiem“, Sochy i Musiałka już otwarto.

W Busku praktykują w b. r. lekarze: pp. Józef Grabowski, Józef Dymnicki, Georgij Leper, Juliusz Majkowski, Władysław Maszner, dr. Czesław Otto,

Józef Radziszewski, Ignacy Rubinstein, Antoni Sulmierski; nadto zapowiada zarząd przybycie lekarza A. G. Naumana, który ma kierować gabinetem elektroterapeutycznym.

Zarząd, reprezentowany na miejscu przez dr. Isajewę, wydał następujące rozporządzenie:

„Uprasza się, ażeby wszyscy uczęszczający do parku mieli bilety sezonowe lub też jednorazowe i okazywali je, w razie żądania, miejscowej administracji.

Warunki korzystania z zakładu leczniczego w Busku są następujące:

1) Wpis familijny nie więcej jak dla 4 osób przyjezdnych rb. 15; 2) dla miejscowych rb. 7 kop. 50; 3) za osobę dorosłą dla przyjezdnych rb. 5; 4) dla miejscowych rb. 2 kop. 50; 5) za dziecko (do lat 12)

dla przyjezdnych rb. 2 kop. 50; 6) dla miejscowych rb. 1 kop. 25; jednorazowe wejście kop. 15.

Osoby korzystające z ulg w opłatach kąpielowych (za połowę taksy), opłacają również połowę wpisu.

Delegacja pracy kobiet w Warszawie (Krakowskie Przedmieście Nr. 66).

W bieżącym sezonie delegacja pracy kobiet, zachęcona powodzeniem, urządza poraz drugi „Letnisko dla kobiet pracy“.

Dzięki życzliwie ofiarowanej na ten cel przez p. Skokowską willi piętrowej „Baki“ o dwie wiorsty od

Pruszkowa, tegoroczny pobyt wypadnie jeszcze taniej.

Całkowite utrzymanie, czterokrotny zdrowy posiłek, co dzień mięso, mleko (zamówione na miejscu u dzierżawcy folwarczku) wyniesie od osoby 18 rb. Pokoje ładne, widne, — weranda oszklona służyć będzie za jadalnię, balkon na ogród z rozległym widokiem, w bliskości lasów brzozowy; gospodarka w ręku osoby odpowiedzialnej, solidnej i inteligentnej.

Ponieważ kwestya podnoszenia zdrowotności w społeczeństwie jest już przesądzoną, a praktyka wykazuje możność urządzania przystępnych „Letnisk“ dla licznych pracowniczek, należy przeto dać organizacji podwaliny trwalsze i zapewnić jej trwałe istnienie.

Tegoroczne pozwolenie na używanie domu na wsi ułatwia wznowienie letniska, ale dom ten wymaga niezbędnego umeblowania: krzesła, stołów, łóżek, szaf etc.: przydałyby się gry na powietrzu, jak krokieta, kręgle i t. p. Na zakup tych ruchomości powinny się zdobyć same kobiety udziałami jednego rubla. Inwentarz tego dobytku stanie się ich wspólną własnością, a zebrane udziały dozwolą na urządzenie rok rocznie

Leśniczówka na Kopciowej w Krynicy.

Puderkłozety gabinetowe i ustępowe patent 14264. Proszek do kłozetów warunkujący bezwonność. Papier kłozetowy w rolkach i do dystrybutorów. **Wojtek** roślinny do budowlu jako izolacja, tłumik i lekkie wypełnienie międzystropowe (metr 110 kilg.) oraz ochrona od wilgoci i teje skutków. — **Kapiel borowinowa** taka jak ongi Maryenbadzka, gdy mech, torfowiec nie storflał i żył jeszcze jako roślina, której komórki działały oczyszczająco na porę naszej skóry. **Kataplazma** idealna niespożyta, wiążąca wodę i cienlik nieczuwanie.

Kantor „Otwock“

Warszawa, plac Teatralny II.

tanich „Letnisk kobiecych“, — a w dalszym rozwoju nawet w miejscowościach kuracyjnych.

Urzeczywistnienie tego projektu w całej rozciągłości będzie istotną samopomocą, zastosowaną w praktyce życiowej na szeroką skalę.

Nowe letnisko w Daszkowcach Cicha okolica słynnego Baru i znanego z Sienkiewiczowskiej trylogii Chreptiowa ożywiła się obecnie przez założenie w uroczyskach Daszkowcach letniska, które już ścigało wiele osób.

Właściciel Daszkowiec oddał na ten cel starożytny dwór z odpowiednim urządzeniem, wraz z przepysznym stumorgowym parkiem starodrzewiu. Letnisko jest urządzone w guscie pensjonatu, bez zwykłej jednak w tego rodzaju zakładach klauzuli. Mieszkania odznaczają się wikwintem, kuchnia zdrowa i wykwintna składa się z 4 razy podawanego posiłku, a prócz tego sklep miejscowy dostarcza wszystkiego na życzenie. Opłata skromna 50 rubli od osoby miesięcznie, z całym utrzymaniem. Letnicy korzystają prócz tego z ogólnego salonu i halli kwiatowej, gdzie odbywają się towarzyskie zabawy, czytelnia zaopatrzonej obficie, i przepysznej kąpieli rzecznej. Pomoc lekarska, apteka i pocztą uzupełniają tę dobrze pomyślaną całość. Jeżeli weźmiemy pod uwagę dobrą komunikację kolejną nadwiślańską do stacji kolei południowo-zachodnich Baru, słynną z uroczyskich widoków i wspomnień okolicy, to dziwić się nie można, że napływ letników jest duży.

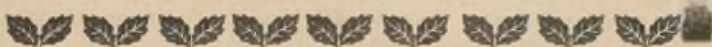
Obecnie zgłosiło się już wiele osób z Galicji i Warszawy, tylko ciągłe deszcze psują cokolwiek dobre wrażenia, jakie nowe letnisko wywarło.

Sanatorium na Maderze Książę Hohenlohe uzyskał od rządu portugalskiego koncesję na wybudowanie na Maderze sanatoryjów dla chorych piersiowych. Koncesya, przyznająca księciu monopol, zyska moc obowiązującą z chwilą, gdy zostanie złożony fundusz gwarancyjny w sumie 400.000 mar., a plany sanatorium uchwalone będą przez rząd.

W tym celu tworzy się obecnie syndykat z kapitałem 40 mil. m. Zamiast proponowanych przez księcia 20% od dochodu, rząd portugalski zastrzegł sobie prawo umieszczenia w sanatoryjach pewnej liczby niezamożnych chorych bezpłatnie. Oprócz sanatoryjów wzniesione będą na Maderze hotele, cyrk, teatr, urządzone parki i zaprowadzona komunikacja parowcami dla rekonwalescentów, pragnących robić wycieczki. Prof. Koch z Berlina zwiedzi wkrótce Maderę, by wydać opinię o wybranych pod budowę sanatoryjów gruntach i udzielić kompetentnych wskazówek swoich co do budowy gmachów. Dwa sanatoria położone będą na nizinie, a dwa w górach

Wydawca i za redakcję odpowiedzialny Z. Rosner.
Z Drukarni Narodowej w Krakowie, Wiślna 9.

KEFIR Napój dyetetyczno-leczniczy
polecany przez Towarz. lek. Krak.
Kraków, ul. Bracka 17. ☺

Akc. Tow. Warsz. Fabryki Perfum
Fryderyk Puls w Warszawie

Wyroby Pulsa dostać można wszędzie w lepszych perfumeryach i składach Mat. apt.

NADESŁANE.

LECZNICA KOSMETYCZNA Dra L. LUSTRA W KRAKOWIE ULICA GRODZKA 35.

Radykalne usuwanie włosów z twarzy, brodawek itd. Leczenie wszelkich szpecących chorób skóry twarzy i ciała, pielęgnowanie cery twarzy, rąk i palców. Leczenie chorób włosów. Zapobieganie nadmiernemu poceniu rąk i nóg. Masaż twarzy elektryczny i pneumatyczny, elektroliza, tatuowanie, parówka twarzy, faradyzacja i t. d.

Plomby i korony porcelanowe, sztuczne zęby, wybielanie zębów, regulacja zębów i t. d.

FABRYKA SZKŁA HANISCH, HILDEBRAND i S-ka

W GRAZU * FILIA W WIEDNIU V./I. SCHLOSSGASSE 11

WYRABIA WSZELKIE GATUNKI
FLASZEK NA PIWO, JAKOTEŻ
NA WINA, SZAMPANY, KONIAKI, NA
WODĘ SODOWĄ I LIMONIADY. - - - -

Specyalność: FLASZKI NA WODĘ MINERALNĄ.

FABRYKA URZĄDZONA WEDŁUG
NAJNOWSZEGO SYSTEMU. - - - -

WZORY I CENNIKI NA ŻĄDANIE DARMO I OPŁATNIE.

NARZECZONY.

(Humoreska sezonowa.)

— A no, kiedy konsyliarz dobrodziej tak mówisz, to dziej się wola boska! Kundziu, Kundeczku!... bo myśmy tu z konsyliarzem dobrodziejem zaordynowali sobie coś gwoili zwilżenia gardła...

I z temi słowy pan radca, na którego widok drżał cały sąd powiatowy świetnego, choć nie królewskiego miasta Sokółowa, przybrawszy jak najśłodsza minę i podkręcając wasa dla dodania sobie odwagi, posuwistym krokiem ruszył ku drzwiom prowadzącym do drugiego pokoju, gdzie wyroku konsyliarza oczekiwała pani radczyni dobrodziejka, na której widok drżał nie tylko cały sąd powiatowy wraz z panem radcą na czele, ale cały

poleca wyborowe mydła toaletowe
KOSMOS, MODERNE, GLICERYNOWE.
Perfумы: ORCHIDÉE, EXQUIS.
Wody kolońskie: ROYAL, HOLENDER-
SKA i KWIATOWE.

Sokolów wraz z panem burmistrzem, aptekarzem i kasynem, liczącym dwunastu członków czynnych i trzech honorowych, choć niestety już nieboszczyków, ale zawsze figurujących w aktach dorocznych sprawozdań zarządu...

Niepotrzebnie jednak stroił pan radca lica swe w słodycz, niepotrzebnie ruszył posuwistym krokiem ku drzwiom pokoju, w którym oczekiwała pani radczyni wyroku konsyliarza, bo zaledwie wypowiedział rzecz o zwilżeniu gardła, pani radczyni sama stanęła przed nim.

I cóż? — zapytała krótko, spoglądając znacząco w stronę doktora, który spuściwszy skromnie wzrok ku ziemi przybrał minę winowajcy.

— Nie gniewaj się Kundeczko — zaczął dyplomatycznie radca — ale konsyliarz dobrodziej... uważasz koteczku... niby jako lekarz... bo przecież nie wolno mu niczego powiedzieć, co by na opak nauce uważasz duszko, było...

— Kończ-że już raz Antenku!...

— Pani radczyni dobrodziejko — wtrącił się do rozmowy konsyliarz — acz wiem, że pani będzie temu przeciwną, przez wzgląd na zdrowie panny Stasi wyjazd do kąpiel uważam za bezwarunkowo, bezwarunkowo konieczny....

— Więc i konsyliarz także przeciwko mnie?! Ładnie! Nigdybym się tego nie była spodziewała....

— Uważasz Kundeczko! Obowiązek lekarza zmusza konsyliarza dobrodziejka....

— Et! Dalbyś pokój tłumaczeniom i poszedłbyś lepiej do Stasi, żeby kazała podać wino, bo konsyliarz, choć właściwie nie zasłużył na to swym wyrokiem, to jednak nie może wyjść od nas z suchym gardłem....

Pan radca ucieszony, że spodziewana bura skończyła się na tak małym deszczu, nie kazał sobie dwa razy powtarzać zlecenia i znikł z pokoju, a pani radczyni, gdy tylko drzwi się przymknęły, ujęła lekarza za rękę.

— Serdecznie konsyliarzowi dziękuję! Chciałam tego, ale nie chciałam, aby myśl wyszła odemnie i dzięki konsyliarzowi....

— Ależ pani radczyni dobrodziejko — tłumaczył się doktor — spełniłem tylko mój obowiązek!...

— Dziękuję więc i za to! ale dokąd mamy pojechać?

— Sądzę, że może do Krynicy, skoro panna Stasia ma mieć piersi zaatakowane....

— Bój się Boga konsyliarzu! Przecież tam mężczyzny niema i na lekarstwo! Do Zakopanego! conajmniej do Zakopanego!

— Ha, jeśli pani radczyni dobrodziejka sobie tak życzy?

I gdy w parę minut potem panna Stasia prawdziwym węgrynem napelniła kieliszki, konsyliarz mimo protestów pani radczyni dobrodziejki wobec pani aptekarzowej, która akurat „przypadkiem“ trafiła na to konsylium, apodyktycznie skazał pannę Stasię i panią radczynię na dwumiesięczny wyjazd do Zakopanego...

W parę godzin potem cały Sokolów z niemem zdumieniem oglądał bohatera dnia, pana konsyliarza, który pierwszy ośmielił się stanąć do walki z panią radczynią, sprzeciwić się jej i — zwyciężyć! Z największym zdumieniem spoglądał zaś na konsyliarza pan radca, przed którym drżał cały sąd powiatowy....

— Drobną rączkę pani radczyni dobrodziejki ośmielałam się ucałować....

W pas prawie przed panią radczynią, która rozsiała się na werandzie w cukierni Płonki, sławnego na całe Zakopane i tak tam niezbędnego jak n. p. klimatyka, albo wózki góralskie, zgiał się młody, bardzo przystojny, niezmiernie elegancki pan Adolf Newski, właściciel dóbr z Kurlandyi, co widocznie „stało wydrukowane“ w spisie przyjezdnych....

— Jak się masz mój chłopcze! — rzekła pani radczyni z tak czarującym uśmiechem jak tylko może być czarującym uśmiech kandydatki na teściową — Stasia zaraz przyjdzie, posłałam ją tylko do kościoła. Niech się dziecko pomodli, bo pobożna żona, to skarb, prawdziwy skarb mój chłopcze!...

— O pani radczyni dobrodziejka ma zawsze słusność. I ja byłem dziś rano w kościele podziękować Bogu za to szczęście, jakie mnie spotkało, za dobroć, z jaką pani radczyni dobrodziejka raczyła pobłogosławić moją miłość ku pannie Stasi i pozwoliła mi mieć nadzieję, że niebawem zostanę jej mężem.... Nie wiem tylko, czy pan radca dobrodziej... .

— Ależ kto? on! Antek? dziś właśnie dostałam list od niego! Píše mi, że z chwilą, w której ja uznałam wasz związek za stosowny, on nie ma nic przeciw temu. Pyta, kiedy zobaczymy pana u siebie, tembardziej, że jak wiesz chłopcze, my jutro opuszczamy już Zakopane, a co lepsze biorąc wzmiankę, jaką uczyniłam w liście o szalonej drożyznie posyła mi sześćset koron, chociaż ja z starych zapasów mam jeszcze dwieście!..

— O! to pani radczyni dobrodziejka jest bardzo szczęśliwa! Co do mnie, to nie mogę tego o sobie powiedzieć. Co to znaczy być tak daleko od domu, jak ja. Już drugi list pisałem przed paru dniami do mego bankiera w Rydze, aby mi przysłał trzysta rubli, których niezbędnie potrzebuję przed wyjazdem i dotychczas nie mam odpowiedzi. Jeśli do jutra pieniądze nie nadejdą, będę musiał pojechać do Krakowa i zastawić tam moje srebra....

— Także coś! nowy pomysł! I ty myślisz chłopcze, że ja pozwolę na coś podobnego!.. Zaraz weźmiesz odemnie te sześćset koron, które mi Antek przysłał, a jak dostaniesz z Rygi pieniądze, zwrócisz mi pożyczkę obojście w Sokolowie!..

— Ależ pani radczyni dobrodziejko! To nie wypada! Ja się nigdy na to nie zgodzę!...

— Nie wypada? Jako w rodzinie, bo przecież należysz już prawie do naszej rodziny, nie, nie wypada? O mój panie! Proszę do wyboru: albo wziąć pożyczkę, albo figa z mariażu!...

— Ha! jeśli pani radczyni stawia kwestję na ostrzu miecza!...

Powędrowało sześć stukoronowych papierków nadzwyczaj dyskretnie z rączek pani radczyni do rąk pana Adolfa, a gdy nazajutrz panna Stasia z matką siadały do pociągu, pan Adolf z olbrzymim bukietem z róż i mieczyków purpurowych żegnał je, mało co w głos nie płacząc....

* * *

(Dok. nast.)

Prosimy wszędzie żądać i zabierać na wszystkie wycieczki

Botanika

zdrowotną, ziołową wódkę nagrodzoną na wystawie przez przyrodników i lekarzy najwyższą nagrodą „Wielkim złotym medalem“

Roman Marczyński Tenczynek — Krzeszowice.

K. TOMASZEWSKI

w Zakopanem
Krupówki l. 35

poleca:

Porcelanę - - Szkło -
Fajansy - - Majolikę -
Lampy stojące, wiszące
- Bieliznę - Krawaty -
Rękawiczki - Kalosze
- Przybory do szycia -
- Wyroby skórkowe -
- Przybory toaletowe -
- Herbatę rosyjską. -

Do każdego pociągu własne pojazdy.

Hotel B. M. Stöger w Szczawnicy

Oświetlony acetylenem, posiada 30 pokoi wykwintnie urządzonych od 2 do 4 koron dziennie. Pokoje na cały sezon taniej, według umowy. Restauracja wyśmienita z ogrodami i werandami. Bogaty wybór win krajowych i zagranicznych, oraz koniaków francuskich i kuracyjnych. - Skład towarów korzennych i delikatesów.

Ważne dla inteligencji żydowskiej!

Specjalne połączenie handlowe z Rosją południową.

N. KATZNER

Biuro spedycyjne i komisowe
w Podwołoczyskach, Wołoczyskach, Brodach i Radziwiłowie.
Stałe taryfy przewozowe (Stawki) do Rosyi
i z Rosyi wraz z wszelkimi kosztami.

Najszybsza i najpewniejsza ekspedycja i fachowe ocenienie.

Dzierżawca kamieniołomów w Ruzdwanach
i Nałuzu (koło Trembowli)

poleca: płyty posadzkowe, klocki brukowe, nagrobki,
schody, cokie, piramidy itd. w jak najlepszym gatunku
i po najniższych cenach.

Wywóz kamieni do ostrzenia kos, wełny
drzewnej i desek na skrzynki do jaj.

ADRES: N. Katzner w Podwołoczyskach.

JÓZEF GORECKI

Telefon fabryki Nr. 277
magazynu Nr. 260.

Kraków, ul. św. Wawrzyńca 25.

Fabryka siatek, mebli, konstrukcyi żelaznych i wyrobów ornament. kutych -
wykonywa wszelkie roboty ornamentalne, kute, konstrukcyjne, bubowlane i plecionki z drutu, **Drutowe kraty do ogrodzenia** ogrodów, lasów, podworców, zwierzyńców i t. p. - - **Siatki do przesypywania piasku i ochronne do okien, łózka żelazne** zwykłe i angielskie, z materacami sprężynowymi, oraz **wkłady sprężynowe** do łóżek drewnianych. - Ceny przystępne kosztorysowe. Termin ściśle zachowany. Adres telegramów: **Gorecki.** - - - Telefonu Nr. 277. - - -

Cenniki na żądanie darmo i uplatnie.

Biuro i magazyn gotowych wyrobów otwarty dla wygody Szanownych odbiorców znajduje się w Rynku Nr. 6, pierwsze piętro.

EMIL FINDER

KRAKÓW, UL. ZIELONA 7.

Handel towarów kolonialnych, delikatesów i win.
Skład Rumu, Araku, Koniaku i Porteru angielskiego.

Herbaty oryginalne rosyjskie.

Piwo pilzneńskie

z Browaru mieszczańskiego marki B. B.

Piwo Bawarskie z beczki i we flaszkach.

Owoce południowe.

Kuchnia wyborna.

Jedyna polska PAROWA FABRYKA SZCZOTEK I PENDZLI Inż. Baltazara Boguckiego

Zwierzyniec Półwie przy Krakowie.

Wyrabia wszelki towar z tego zakresu.

CENNIKI OPLATNIE I DARMO.

B. MÜLSZTEIN

w Krakowie

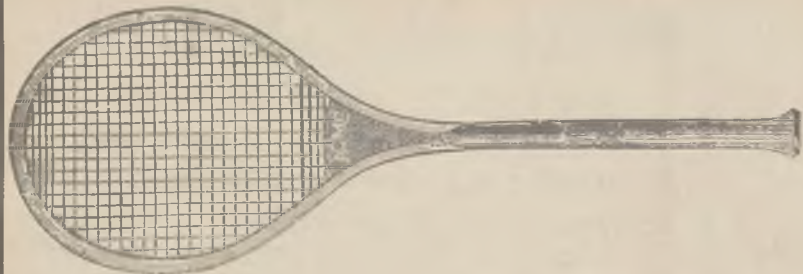
Stradom 27

Pierwsza zachodnio-galicyska

Fabryka korków do flaszek i beczek

Jakoteż korków wszelkiego rodzaju.

Specjalne korki dla wód mineralnych - Skład kapsli metalowych do flaszek oraz maszyn do korkowania i kapslowania.

Reim i Spółka

Kraków

Rynek 37 Linia A-B.

polecają wszelkiego rodzaju artykuły sportowe jakoto: Krokiety, Lawn-Tennis, Kregle i kule do tychże, Piłki, Siłomierze sprężynowe, „Sandow“ i „Whitely“, Hamaki, Gry towarzyskie, Nowa gra „Salta“. Huśtawki ogrodowe.

Przybory do rybołówstwa w wielkim wyborze.

Perfumy we flakonach i na wagę. Wodę kolońską prawdziwą i krajową. — Mydła z fabryk „Tlen“ we Lwowie i Fr. Pulsa w Warszawie, oraz inne krajowe i zagraniczne. — Pudry, Wody toaletowe, Szczotki, Grzebienie, Proszki i pasty do zębów, wszelkiego rodzaju artykuły toaletowe.

Farby i wszelkie przybory do malowań artystycznych. Necesery, Flaszki i kubki do podróże. Miednice i Wanny gumowe, Poduszki gumowe, Płaszcze nieprzemakalne, Kalosze rosyjskie i amerykańskie.

FLASZKI

na wodę mineralną — poleca

MAX MÜHLIG

Cieplice w Czechach.

Fabryka szkła: Cieplice w Czechach. - Świadectwa najwybitniejszych zdrojowisk!

10

Zakład artystyczno-graficzny

„AURORA“

wykonywa wszelkiego rodzaju klisze do ilustracji, cenników, druków, firm i t. p.
KRAKÓW, KARMELICKA 15.

Przeszło od 50 lat istniejąca

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK E. i A. GUMPLOWICZÓW

- - Kraków, Bracka 5. - - - Sprowadziła na b. sezon wszelkie nowości z literatury beletrystycznej i naukowej w 4 językach. - -

Katalogi z warunkami abonamentu gratis i franco.

10

**Najdogodniejszy Abonament
wszystkich pism!!**

Sprzedaż pojedynczych numerów

pism polskich, niemieckich i francuskich, broszurek, kartek widokowych, rozkładów jazdy, kalendarzy i t. d.

Prenumerata wielu pism z pierwszej i z drugiej ręki po cenach niższych.

Zbiorowe wypożyczanie pism

na wzór zagraniczny.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich pism.

Lokół Agencji otwarty od godz. 6 rano do 9 wieczór.

Główna Agencja dzienników i ogłoszeń

Józefa Hopcasa i Antoniny Salomonowej

Kraków, plac Maryacki 2.

Syrup Hypophosphit comp. Dr. Egger

zawiera w jednej łyżeczce: żelaza 0-05, wapnia 0-10, potasu 0-06, sodu 0-06, chloriny 0-005 i strychiny 0-00005, sole kwasu fosforowego i odpowiednio do farmakopei Unit. St.

S. Hypophosphit comp. Dr. Egger jest dzielnym środkiem w przypadkach:

niedokrewności, neurastenii, rozmaitych schorzeniach narz. nerwowego, w krzywicy, zółtach, jest nieocenionem tonikiem dla ozdrowieńców; bywa też podawany w pierwszorzędnym klinikach, jak w klinice Radey dworu prof. Krafft-Ebinga, prof. Felsereichera, prof. Fingera, prof. Mraćeka, prof. Jendrasika, prof. Rosthorna i t. d.

Cena za jedną 500-gram. flaszkę 4 kor. 80 h.; za 250-gr. 2 kor. 40 h.

Główny skład: dla Galicji wschodniej w aptece Piotra Mikołajskiego w Lwowie; dla Galicji zachodniej w aptece Konstantego Wiszniowskiego w Krakowie.

Główny skład i wyrób:

Apteka „Reichspalatin“

Budapeszt, VI, Waitzner Boulevard 17.

F. LORD — BIURO — TECHNICZNE

Kraków, Floryańska 55. Telefon nr. 230

Wszelkie przybory do gorzeń, browarów, tartaków, młynów i wszelkich innych zakładów gospodarczo - przemysłowych.

Smary, oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do maszyn, płyty i sznury gumowe, szlauchy gumowe i parciane, rury i wentyle parowe i wodne, gaza jedwabna oryginalna szwajcarska, kamienie i walce młyńskie, piły i cyrkularki angielskie, toczki szmirglowe itp.

Wszelkie przybory do wodociągów, łazienki, closety.

**MOTORY PAROWE
Hoffmeister i Ska.**

Instalacja elektryczna oświetlenia.

Skład dotyczący materiałów i przyborów. Projekt i koszt. darmo

Dr. Tymoteusz Piotrowski

ordynuje w roku bieżącym jako lekarz zdrojowy
w Żegiestowie.

Dr. KRETZ

Specjalista chorób gardła i płuc - - ordynuje
jak lat ubiegłych

10

w Szczawnicy.

Dr. Ksawery Gorski

lekarz zakładowy w Szczawnicy
dawna kance- Plac Dietla.
larya Zarządu:

10

Dr. JAN OZGA

ordynuje jak w zeszłym roku tak i w bieżącym jako
lekarz zdrojowy

w Wysowie.

10

Dr. Franciszek Dobija

były długoletni lekarz w Boguminie na Szląsku austr.
ordynuje w bieżącym sezonie w MARIENBADZIE
„Hans Regenzburg“, naprz. Kreuzbrunn Columnade.

Francensbad

Nowe wskazanie: choroby serca.

Kaiserstrasse, „Goldener Brunnen“

Dr. Leopold Steinsberg.

Dr. St. Benedykt Kwiatkowski

były I. Asyst. kliniki chorób wewnętrzz. Uniw. Jagiel

ordynuje od 15 maja b. r.

10

w Maryenbadzie (»Stadt Hamburg«).

Lekarz chorób kobiecych

Dr Stanisław Lewicki

ordynuje od 1-go czerwca

w Krynicy, willa „Białej Róży“.

Dr. W. HARAJEWICZ

ordynuje od 1 maja do 30 września

w Marjenbadzie, willa „Wahnfried“.

Dr. Zenon Pelczar

długoletni I. lekarz zakładowy

ordynuje jak lat poprzednich od dnia 15 maja

w Truskawcu (willa
Zofia.)

Dr. Zygm. Wąsowicz

ordynuje jak w latach ubiegłych

od 16 maja do końca września br.

w Krynicy

(„Dom pod Orłem“ naprzeciw Domu Zdrojowego).

Dr. Rudolf Hammerschlag

ordynuje jak lat ubiegłych

w Szczawnicy.

DR. TADEUSZ PRASCHIL

b. asystent Uniw. Lwowskiego i długo-
letni sekund. Szpit. powsz. we Lwowie

ordynuje jak corocznie w sez. kąpielowym
- - (od 15 maja do 30 września) - - b. r.

== w Truskawcu. ==

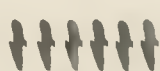
ZAKŁAD LECZNICZY

Dra Mieczysława Nartowskiego

Specjaliści chorób nerwowych i umysłowych

Hydro- i Elektroterapia: Kąpiele w świetle elektrycznem, kąpiele
wodo-elektryczne, wanny, natryski, mięsienie, Roentgenografia itp.

10

Telefon Nr. 359. — Znajduje się obecnie przy ul. św. Anny 1. 2. — Telefon Nr. 359.

Salvesol-Noris

pochłania nikotynę, czyniąc ją zupełnie nieszkodliwą dla palącego papierosa, czego zwykła wata dokazać nigdy nie może

To najnowszy wynalazek i wyrób
FABRYKI WYROBÓW PAPIEROWYCH

„NORIS“

W. Bełdowskiego
Magistra farmacyi w Krakowie.

Żądajcie:

Tutek „Noris“ ze „Salvesolem“ -
Waty Salvesol-Noris w pakietach!

Próbki wysyłam darmo i opłatnie.

Do nabycia w trafikach i handlach.

Do nabycia w trafikach i handlach.

B. MÜLSZTEIN

w Krakowie

Stradom 27

Pierwsza zachodnio-galicyska

Fabryka korków do flaszek i beczek

Jakoteż korków wszelkiego rodzaju.

Specyalne korki dla wód mineralnych - Skład kapsli metalowych do flaszek oraz maszyn do korkowania i kapslowania.

FABRYKA SZKŁA

HANISCH, HILDEBRAND i S-ka

W GRAZU ★ FILIA W WIEDNIU V./I. SCHLOSSGASSE 11.

WYRABIA WSZELKIE GATUNKI
FLASZEK NA PIWO, JAKOTEŻ
NA WINA, SZAMPANY, KONIAKI, NA
WODĘ SODOWĄ I LIMONIADY. - - - -

Specyalność: FLASZKI NA WODĘ MINERALNĄ.

FABRYKA URZĄDZONA WEDŁUG
NAJNOWSZEGO SYSTEMU. - - - -

WZORY I CENNIKI NA ŻĄDANIE DARMO I OPŁATNIE.

EMIL FINDER

KRAKÓW, UL. ZIELONA 7.

Handel towarów kolonialnych, delikatesów i win.
Skład Rumu, Araku, Koniaku i Porteru angielskiego.

Herbaty oryginalne rosyjskie.

Piwo pilzneńskie

z Browaru mieszczańskie marki B. B.

Piwo Bawarskie z beczki i we flaszkach.

Owoce południowe.

Kuchnia wyborna.

Przeszło od 50 lat istniejąca

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK E. i A. GUMPOWICZÓW

- - Kraków, Bracka 5. - - - Sprowadziła na b. sezon wszelkie
nowości z literatury beletrystycznej i naukowej w 4 językach. - -

Katalogi z warunkami abonamentu gratis i franco.

10

Kawa Zdrowia

wyrobu Waśniewskiego, b. prof. nauk przyrodniczych i Łuczki,
aptekarza w Podgórzu

zastępuje w zupełności zwykłą kawę ziarnistą, a nie zawierając
koffeiny działającej tak szkodliwie na organizm ludzki, nadaje się
szczególniej do użytku osób słabych, rekonwalescentów i dzieci.

Smaczna, pożywna i tania powinna znaleźć zastosowanie
w każdym oszczędnym i dbającym o swe zdrowie domu.

Bardzo pochlebne orzeczenia Wnych Panów lekarzy, wydane
z powodu chemicznego badania tej kawy, zalecają ją szczegól-
nie dla jej wysokiej wartości pożywnej.

Za 5 ct. można się o jej wybornym smaku przekonać,
a kto do niej przywyknie, innej pić nie zechce.

Do nabycia we wszystkich handlach i drogueryach w próbnym
torebkach po 5 ct. (10 hal.) oraz w paczkach 1/4 kilowych po
18 ct. (36 hal.) i 1/2 kilowych po 35 ct. (70 hal.)

Waśniewski, Łuczko i Sp.,

Fabryka „Kawy Zdrowia“ w Podgórzu.

S. Semmel w Szczawnicy

Zakład górny, Bazar Nr. 2 i 3

poleca swój Handel Galanteryjny zaopatrzony w Wyroby krajowe,
tyrolskie i włoskie, rzeźbione i z drzewa oliwkowego. Wyroby skórne:
pularesy, portmonetki, paski, torebki podróżne itd. Laski spacerowe
toporki, stalowe i drewniane. Wyroby koszykarskie, kosze podróżne
walizki itd. Przybory toaletowe. krajowe i zagraniczne perfumy, woda
kolońska, mydła, pudry, szczotki, grzebienie itd.

Zabawki dzieciinne, lalki w różnych wielkościach, gry towarzyskie,
krokiety itd. Skład naczyń kuchennych, szkła i porcelany

Na głównym deptaku.

Skład specyalnych tytoni i cygar. Tutki cygaretkowe Herliczki, Beł-
dowskiego i wiele innych gatunków. Wszelkie przybory do palenia.
Agencja gazet, sprzedaż pojedynczych egzemplarzy. prenumerata ty-
godniowa i miesięczna na czasopisma polskie i niemieckie, krajowe
i zagraniczne.

PRZYPORY DO PISANIA.

Karty korespondencyjne z widokami w kilkudziesięciu gatunkach
własnego nakładu.

ALBUMY z widokami Szczawnicy i Pienin.